

VRÚTKY

MsÚ Vrútky
Matušovický rad 4
038 61 VRÚTKY

Mesto Vrútky leží na sútoku riek Váh a Turiec v severnej časti Turčianskej kotliny v centre Žilinského kraja. Podľa posledného sčítania obyvateľov z roku 2001 má mesto 7298 obyvateľov. Cestná komunikácia E 50 a železničný uzol medzinárodného významu zabezpečujú bezproblémový prístup do Vrútok zo všetkých svetových strán. Mestská hromadná doprava spája Vrútky s mestom Martin i so susednými obcami.

Vrútky sú vstupnou bránou do regiónu Turca so všetkými jeho kultúrnymi aj prírodnými atrakciami. Medzi najobľúbenejšie značené turistické trasy patrí **chodník na chatu na Kľačianskej Magure** (1120m), od ktorej sa dá pokračovať k vrcholom Národného parku Malá Fatra, a to vrátane Veľkého Fatranského Kriváňa (1709m), najvyššieho vrcholu tohto pohoria. Značená **turistická trasa na Minčol** (1364m), jeden z najkrajších vrcholov Lúčanskej Malej Fatry, umožňuje predĺženie túry k Chate na Martinských holiach (1250m) alebo do Strečna.

Možnosti letnej rekreácie vo Vrútkach rozširuje aj letné **mestské kúpalisko** s ohrievanou filtrovanou vodou a **cykloturistické trasy Turčianska Vážsko-Fatranská cesta a Turčianska cyklomagistrála**, ktoré spájajú Vrútky s inými turčianskymi obcami.

Lyžiarske stredisko Piatrová a blízkosť lyžiarskych stredísk na Martinských holiach, v Jasenskej doline a Valčianskej doline, ponúkajúci kompletné služby pre zjazdové aj bežecké lyžovanie, robia z Vrútok ideálne stredisko zimnej rekreácie. Kvalitné ubytovacie zariadenia (Julianin dvor, Eurobuilding a.s.- Chata Piatrová, a i.) ako aj reštauračné a pohostinské zariadenia (Alžbetin dvor, Chopper club, Pod sukňou, a i.) zabezpečujú služby nevyhnutné pre rozvoj turizmu v meste i jeho okolí.

Najstaršia písomná zmienka o Vrútkach je z roku 1255. Názov mesta je pravdepodobne odvodený od slova, ktorým starí Slovania nazývali pramene. Vrútky, pôvodne rozdelené na Dolné a Horné Vrútky, zaznamenali významný rozmach po výstavbe Košicko-Bohumínskej železnice a štátnej železnice MÁV ako aj výstavbe Železničných dielní a opravovní v sedemdesiatych rokoch 19. storočia. Počet obyvateľov sa len v tomto desaťročí zdvojnásobil a jeho rast pokračoval i neskôr. Štatút mesta získali Vrútky v roku 1960 a opätovne v roku 1990 po takmer dvadsaťročnom období ich začlenenia do mesta Martin.

História mesta je odzrkadlená aj v jeho budovách. Na mnohých z nich sa projektovo alebo stavebne podieľal vrútocký stavitel **Stanislav Zachar**. Patrí medzi ne aj budova neogotického **Rímskokatolíckeho kostola Sv. Jána Krstiteľa** (1905), postaveného na mieste ranogotického kostola z 13. storočia, **budova obecného domu** (1926), v ktorej sa nachádza dnešný mestský úrad, či **budova židovskej synagógy** (1910), dnešného kultúrno-spoločenského objektu Kriváň. Neogotický **Evanjelický a.v. kostol Dr. Martina Luthera** (1903), či **Robotnícky dom** (1927), dnešné kino 1. máj, taktiež dokazujú rozmach Vrútok v prvých desaťročiach dvadsiateho storočia.

Z hľadiska múzejníctva je potrebné spomenúť novootvorenú **Izbu Hany Zelinovej**, významnej slovenskej spisovateľky a vrútockej rodáčky.

Medzi pravidelné kultúrno-spoločenské podujatia vo Vrútkach patrí Vrútocká hudobná jar, Vrútocký jarmok a Dni mesta Vrútky, organizované každoročne v septembri.